

PLATA DE COMUN

I laurs publics

**I laurs publics
nanter manutenziun
y restruturaziun**

**IMU: la cuta sòn
les abitaziuns**

Informaziuns sura
la cuta IMU

**Intervista ala
verda comunala
Gottfried Dasser**

Tröc agn de sorvisc pur
l'Comun da Corvara

INDESC

5 | Inerujada nōia a Calfosch cun plazes da parchè

12 | Informaziuns dal Cunsèi de Comun

8 | Informaziuns dala frazion da Pescosta

Parores danfora

3 Pinsiars sura i laurs publics

Atualité

6 IMU

Aministraziun de Comun

9 Informaziuns dala Junta

12 Informaziuns dal Consèi de Comun

Comisciun dl fabriché

16 Dala comisciun dl fabriché

Dales Fraziuns

18 Fraziun da Pescosta

Intervistes

20 Intervista ala verda de comun

22 Intervista a Laura Lezuo

23 Intervista al verdabosch

Informaziuns desvalies

26 Raiun WIFI

28 Festa dla majera eté

28 Festa dl volonatriat

29 Concurs fotografich

30 Eurac

Biblioteca

31 Libri nüs

Pinsiers sura i laurs publics

de Robert Rottonara

Stimà zitadins,

Dô n invern de tröp laür da arjigné cà y scrì fora por apaltè i laürs plö desvalis sunse sëgn tla fasa de realisaziun.

Manutenziun ordinara dles strades

Por cí che reverda la manutenziun ordinara dles strades fora por païsc, unse bele podü pié ia defata dô Pasca. Ùn metü a jì deplü pici proiec de manutenziun. Dessigü à un o l'ater bele dè da capí che la firma à bëgn dër dî da completè l'asfalt. Mo propi de chësc vers unse ciarè de sparagné söl costimënt; al ne é veramënter nia l'cajo de portè inant y zoruch les mascins por l'asfalt, mo al vëgn ciarè de ruvé ia plö toç al iade. Cun n pü de paziënza va düt.

L'ciamp dla dlacia

L'maiù laur é chël por l'ciamp dla dlacia. Ùn dè ìa l'laur ala firma Longofrigo cun en cost de oferta de ca. euro 832.000.

L'dé dla consegna di laürs nes é gnü dit che por ciafè i ròs da desfridé jö la dlacia, ól ester da 10 a 12 edemes. Aladò dl contrat firmé unse spo messü tó la dezijiun de fà chësc laur inanter l'1. de setëmbër y la fin de otober. Dessigü ne é nia saurí pié ia cun l'ativité por l'Ice Club o l'Hockey, mo i sun dla minunga che an mëss fà chësc laur, deache al foss bëgn peso sce an messes stlü l'ciamp dla dlacia por manóianza de gas freon 22, che ne po por gaujes ambientales nia plö gnì fat. Da chësc altonn inant é l'incé ma plö 5 dis de scora al'edema y insciö sarà plü saurì da organisé val' trasferta incé por plö ores sön n'ater ciamp dla dlacia foradecà.

I laurs publics va inant. Dessot: laurs tl ciamp dla dlacia a Corvara

IMPRESSUM

Plata de Comun - Plata d'informaziun dl Comun de Corvara

Editur: Comun de Corvara - Vëgn fora dui cina trëi iadi al ann - **Diretur responsabl:** Concetta Bonaldi

Comitè de redaziun: Daniel Alfrieder, Robert Rottonara, Elisabeth Penazzi, Conrad Irsara, Nadja Alfreider

Registrada pro le Tribunal de Balsan n° 07/2006 - Conzet y realisaziun: Melanie Delfauro - **Stampa:** Longo (BZ)

La plaza de dljia a Corvara

L'proiet dla plaza de dljia da Corvara é ste mudé y proietè danü. La Firma Taubau, che à realisé l'laur è jüda inant bun.

La ciasota te pineta a Corvara

Al é stè dè ia l'laur por la ciasota te pineta da Corvara. Dessigü él n gran costimënt, mo giulan inçe ales Fraziuns, sarunse bugn de mèt a des-posiziun na bela strutüra nöia y funzionala.

Marciapîsc a Pescosta

Al vëgn realisé l'collamënt dl'marciapîsc dô l'Garní Adria cina pro punt da Pescosta y fat vërt olache al é stè laurè. Al é gnü tut la dezijiun de tó demez l'clander dala pert de strada por avèi plö lerch.

Dal'alt

*la nöia plaza de dljia a Corvara
La nöia ciasota te pineta a Corvara
L'nü punt da Pescosta*

Incrujada nöia a Calfosch

Importanta é inće la realisaziun dl'incrujada sö Calfosch. La Firma Verginer á stlüt jö i laurs por tēmp.

Plö sigurēza por i mituns

Por podēi passē ia la strada sēnza prigo, vēgnel studiē de mēter a desposiziun en “nonno vigile” o in cajo en semafer a cherdada dan la Cassa Raiffeisen a Calfosch, olache i mituns da scora aspeta l'bus.

Segnaletica te comun

Te tröpes incuntades unse laurē fora la segnaletica te nosc comun, por miorē l'indicaziun dles strades.

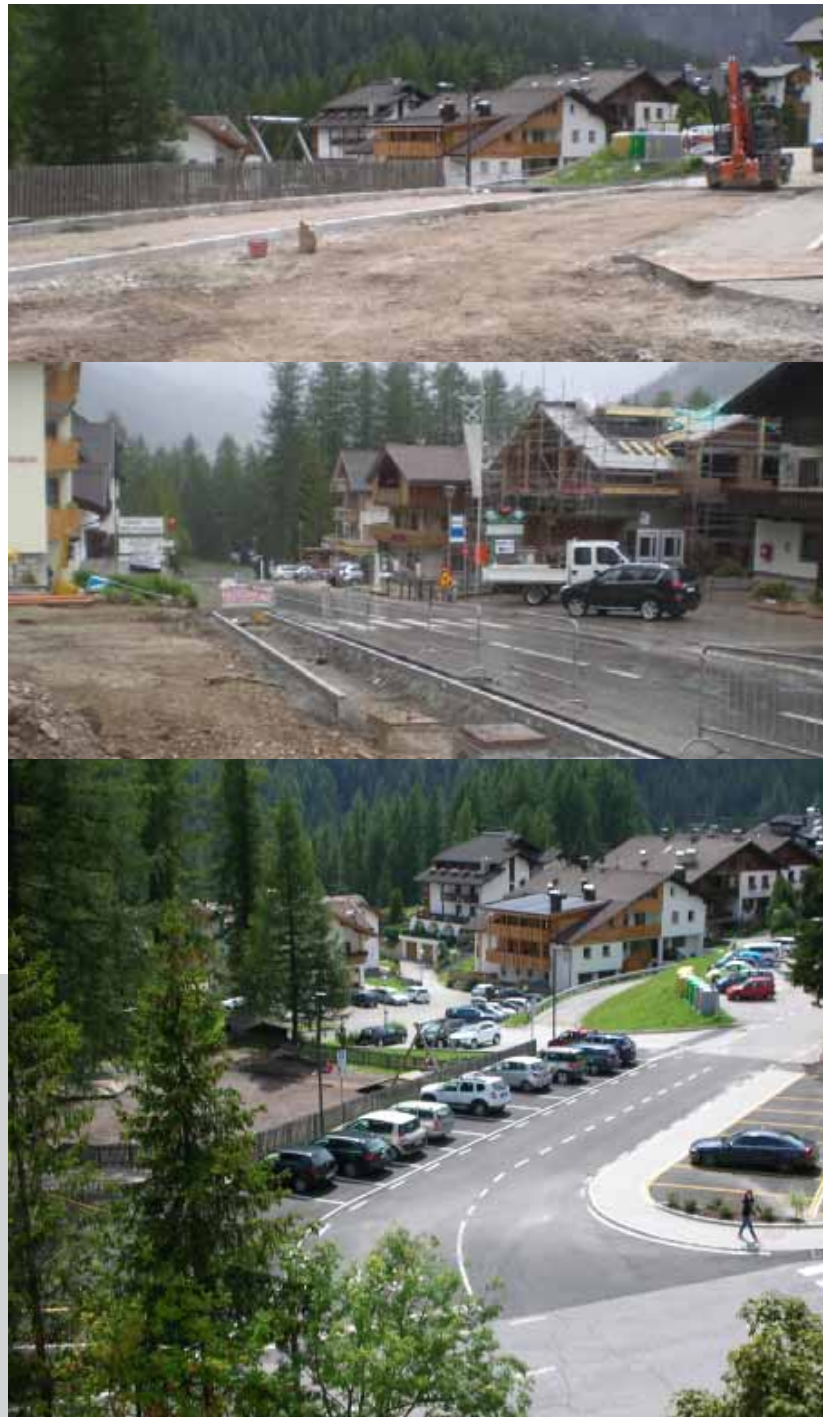
TI dagní saràl dötēl les stanges dl'iluminaziun publica y chēres dles strades, lēdies da tofles d'informaziun privata. Tofles che indichēia les ativitēs plö desvalies podarà ma gnì metüdes sö cun l'consēns tra privac. Chēl ó di che sön grunt publich ne saràl nia plö la poscibilitē de mēt sö tofles privates.

L'interesc por le dagní é gran, le tēmp por laurē inanter les sajuns é dēr cūrt, porchēl ne restel nia ater co se trà ite les manies.

Dessigü m'ai desmentiē valch, mo cun osc aiüt y chēl de düc i assessurs y acunsiadus sarunse bugn da mantigni bi i païsc de nosc comun. •

Osc ombolt Robert Rottonara

I laurs söl'incrujada a Calfosch y l'resultat

Orars de ufize y udiēnzes

Orar de Comun:

Danmisdé

dal lönesc al vëndres dales 08:00 ales 12:30

Domisdé

lönesc, mecu y jöbia dales 16:00 ales 17:00

Dis de udiēnza dl ombolt Robert Rottonara:

lönesc dales 10:30 ales 12:00

mercu dales 11:00 ales 12:00

vëndres dales 11:00 ales 12:00

Les udiēnzes di assessurs vēgn tignides sön apuntamēt de lönesc dales 10 ales 11 da fissē cun l'ofize protocol pro la segreteria (tel. 0 471 836184).

Dé de udiēnza dl Assessur Provinzial dr. Florian Mussner:

vëndres, ai 23 de novēمبر 2012
dales 12.00 inant tla Ćiasa de Comun

Polizia de Comun:

dal lönesc al vëndres dales 08:00 ales 09:00

...messarai inće iö paié l'IMU?

IMU

Ći é pa l'IMU? Domandes y respostas

De jügn el tumè la prüma rata dla culta IMU.

Les iniciais sta por "Imposta Municipale Unica", mo ester éi na culta che va por l' mez al Stato.

Da mëisc é la culta nòia IMU tla bočia de tröc zitadins. Chèsta cuta, metüda sö dal Govern Statal por ressané les casses dl Stato, sarà chësc ann indô da paié y é structurada dô la vedla ICI. Por podëi garanti l'aministrazion ordinara val debojëgn che le Comun tires ite cun l'IMU almanco tan che al tirâ ite denant cun l'ICI. Chësc ô di che al ti resta na spana dër picera ai Consëis de comun da definì les alisiraziuns. I zitadins dl Comun da Corvara à bele ciafè a cíasa l' formular F24 por la pröma rata, che le Comun mess á calcolé fora. La secunda rata tomarà de dezëmber.

L' Consorzi di Comuns de Südtirol à laoré fora en per de domandes y respostas sön la culta nòia, che dess ester por i zitadins de aiüt y de informaziun.

Che paia pa l'IMU?

L'IMU mëss gnì paiada dai patruns, chël ô di dai titolars de dërc reai (usufrüt, dërt de abitaziun, dërt de suraspersa) y, por i contrac de leasing, le locatar finanzia de frabricac y raiuns che po gnì frabricà.

Co fêjon pa da calcolè l'IMU?

Por calcolè l'IMU mësson definì la basa sön chëra che al vëgn paié les cutes. Chèsta corespogn: por les frabiches: ala rendita catastala aumentada dl 5% y multiplicada cun i multiplicadus odüs danfora dala lege. Chisc ultims é cotan maius en confrunt a chi en forza por l'ICI, por ejëmpl por na abitaziun da 100 a 160. Por i raiuns da frabiché corespogni al valor de marcé.

Ói minon pa cun abitaziun prinzipala y pertinënzes?

Cun abitaziun prinzipala (al vel inće por les abitaziuns prinzipales di paur) minon la frabica te chëra che le patrun (o chël che à l'usufrüt, titolar dl dërt d'abitaziun) y súa familia vir normalmënter y à súa residënza anagrafica. Al vëgn aratè pertinënzes dl'abitaziun prinzipala döt al plü na cianoa o n sotletët y n garasc y n post por l'auto. La normativa vëiga danfora na alicuota arbassada y na detraziun de 200 euro, pro chësta vëgnel ciamò n iade 50 euro por vigni môt, por n mascim de 8, che n'à nia plü co 26 agn.

Co é pa stada calculada la pröma rata?

Cun la pröma rata, che é stada paiada anter le 18 de jügn dl 2012, el ste paié ite dal zitadin mesa la cuta calculada por döt l'ann adoran ma le model F24. Por la pröma rata el ste apliché les alicuotes determinades dala normativa statale:

4% por l'abitaziun prinzipala y sües pertinënzes
7,6% por düc i atri imobii.

Al é da sotlinié che le 3,8% mëss gnì dè jö en referimënt ala alicuota ordinaria dl 7,6% al Stat.

Por les frabiches stromentalas da paur ne mësson nia paié l'acunt dl'IMU.

Les frabiches da paur – cun laprò les abitaziuns, che n'à normalmënter nia na rendita catastala, mëss ester scrites ite tl cataster dles frabiches anter i 30 de novëmber dl 2012. Por chëstes frabiches gnaràl paié l'IMU de dezëmber dl 2012. Les abitaziuns di separà y di devorzià vëgn avaliades fora dala lege ales abitaziuns prinzipales. L'IMU mëss gnì paiada dal partner a chël che le licare ti à assegné la abitaziun y porchël – sciöche al sozed gonot – dala ex fomena, inće canche chësta n'é nia patrona o é ma comproprietara.

Co y can él pa da paié la secunda rata?

La secunda rata toma ai 17 de dezëmber dl 2012. Por la secunda rata vëgnel apliché les alicuotes y les detraziuns fates fora dai Cunseis de Comun. Cun la secunda rata mess i Comuns delibere n regolament olache an po ince odèi danfora alisraziuns por certes frabiches, sciöche por ejëmpl por l'abitaziun prinzipala.

I Comuns messará indere spo inće odèi danfora aumënc dla cuta, sciöche por ejëmpl por les secundes óias. Mo chësta alicuota ne po nia ester plü alta co le 10,6%.

I Comuns po implü ciamò odèi danfora la cutaziun de chëstes frabiches da paur cun na alicuota cina al 2%: agriturism, ofizi, abitaziuns por fané da paur y frabiches por la manipulaziun, la trasformaziun, la conservaziun, la valorisaziun o la comercialisaziun de produc da paur.

I Consëis de comun à tëm de deliberè les dezijiuns sön les alicuotes alisrades o maiorades cina i 30 de setëmber dl 2012.

Co vëgnel pa lascè alsavèi l'import dla secunda rata?

Inće por la secunda rata se fistidiëia i Comuns de arjigné ca n cunt danfora dla cuta. Incër la fin de novëmber ti menarà ai zitadins na comunicaziun cun les informaziuns sön les alicuotes nöies y les detraziuns de comun, sön les frabiches che an à, sön la maniera de ciafè derevers eventualmënter rembursamënc, cun le cunt danfora dla secunda rata adöm cun le model F24 bele scrit fora. Ti cunt dla secunda rata tëgnon cunt dl import paié ite de jügn dl 2012 sciöche pröma rata. •

L'regolamënt IMU prevëiga che cun na deliberaziun vëgnel stabili les alisiraziuns y i aumënc de cuta por les categories preodüdes tl medemo, sciöche inçe la detraziun.

Por l'ann 2012 à l'Stat deliberé na ligna de mosöres finanziaries che à influ sön la finanza locala y che porchël ai fins dl ecuiliber de bilanz él stè nezesciar determiné n aumënt dl'alicuota ordinaria por certes categories de imobii y al é stè preodü inçe agevolaziuns y plö avisa:

- por le sostëgn di zitadins sozialmënter plö debli
- suradüt por promöie la locaziun dles abitaziunsa desposiziun

Aratè dërt tl respet dl ecuiliber de bilanz y en conscideraziun dl bojëgn de semplifiché les obliënzes di contribuënc y l'ativité de control da pert di ofizi comunai, de aprovè les aliquotes y detraziuns tla mosöra indicada tla pert deliberativa.

Cun en stüde atent dl bilanz de previjiun corënt el ste determiné por l'ann 2012 y susseghënc chëstes aliquotes dla cuta comunala - IMU, metüda sö cun D.L. 06.12.2011, nr. 201, sciöche al vëgn dô:

Alicuota ordinaria	7,6‰;
Alicuota por l'abitaziun prinzipala cun portignënzes	2,0‰;
Alicuota por l'abitaziun y portignënzes, conzedüdes debann a parënc` (art. 1, coma 1, lëtra a) dl regolamënt comunai)	3,8‰;
Alicuota por l'abitaziun y portignënzes afitades (art. 1, coma 1, lëtra b) dl regolamënt comunai)	6,0‰;
Alicuota por frabiches agricoles strumentales (art. 3 dl regolamënt comunai)	2,0‰;
Alicuota por les unitès abitatives sotmetüdes ala cuta sön les secundes ciases aladô dl Titul II dl D.P.J.R. di 20.10.1988, nr. 29/L y sües pertinënzes (art. 4, coma 1 dl regolamënt comunai)	10,6‰;

Informaziuns dala Junta

Na apoteca a Calfosch

La junta à revijionè la planta organica provinciala dles apoteches. Porvia che ara se trata pro Corvara de n comun dër svilupé dal punt de odüda turistic y dal momënt che al é dan man n gran numer de leó tl comun tratan la sajun alta, arata la junta che al vais debojëgn y che al sides iustifiché da daurì ciàmò na apoteca a Calfosch. Sce i criters ne le concedess nia, vëgnel damanè l'assegnaziun de na portina farmazeutica sajonala a Calfosch.

Mudaziuns ala capela di morc' da Calfosch

I representanc dl consèi de cöra da Calfosch y siur curat Andreas Perathoner à presentè na proposta por abeli la capela di morc' da Calfosch. La junta arata che al vais debojëgn da sostignì economicamënter i laürs dla capela. An aspeta che al vëgnes dè jö na descriziun plü menüda di laürs programà cun les indicaziuns di cosc' aproscimatis.

Raiun artejanel da Corvara

Ai 27.10.2011 s'ál abiné l'ombolt y i abitané dl raiun produtif da Corvara tl salf dl consèi de comun, por rajonè dla situaziun da realisé les strotöres aziedales y da d'adempli chëstes ativités. La junta à fissé sciöche ultimo termo la data di 30.09.2012 por rovè les frabiches, stlütje jö zacotan de chestiuns burocratiches y menè inant dōta la documentaziun por dè fora les lizënzes, sciöche incé por mēte man l'ativité produttiva cun la lizënza da pert dla Ciàmena de comerz. Sce dōt chësc ne vëgn nia fat anter chësc termo, piaràl ia le prozedimēt por trà zoruch l'assegnaziun.

Raiun d'espanjiun Paltinares

Sön proposta de n valgügn vijins dl raiun Paltinares é gnü valuté la fondamēta y la poscibilitè de mēte ite n passaje da jì a pé tl lot destiné al frabiché alisiré. Do che an s'á studié jö la situaziun avisa, arata la junta che al dess gnì metü man cun les pratiches por mudé le plann d'atuaziun por la costruziun de n marciapisc cina sön le confin dl raiun.

Proiet dl SAJ "Laûr davert por i jogh"

Le Sorvisc ai Jogh da Picolin à fat la proposta de mète a jì inçe a Corvara le proiet dl "Laûr davert por i jogh". Chêsc proiet à sciöche fin chël de avèi a desposiziun n local davert, controlè da jënt competènta, olache an po fà de vigni sort de ativitès. Tl comun da Corvara é chês proiet pié ia a mez auri. Le mercui él davert n local a Calfosch por cater ores alungia y le vëndres a Corvara. Cun chês proiet òn porvè de trà ite le plü che ara va i jogh danter i 10 y i 13 agn.

Maratona dles Dolomites

Por ci che reverda la chestiun de stlûje Frara dala pert dla Val Badia tratan cer' orars i dis dan la Maratona dles Dolomites dl 2012 lascia alsavèi l'ombolt dla ultima incuntada en cunt dla viabilitè y dla gestiun de de plü manifestaziuns tignida tl Comissariat dl Govern a Balsan, olache al é gnû fora dèr tler che les autoritès de polizia y de control ne darà degun sostègn por de te' scomenciadies. Por chèstes gaujes arata la junta che al ne sides nia le caje de stlûje le ju por chês ann 2012. Al vègn implü tut sò la domanda da pert dl Comitè dla Maratona dles Dolomites de podèi adorè la ciàsa dl tennis por le dé 01.07.2012 tl caje de bur tèmp. An arata che al vais debojègn de ti lascè alsavèi les informaziuns nezesciars inçe al manajadù dla ciàsa dl tennis. Al é stè metù a disposiziun le Wireless dl Comun ince tla zona arrivo dla Maratona.

Assoziaziun Turistica Corvara-Calfosch

Sön proposta dla Assoziaziun Turistica da Corvara-Calfosch concordèia la junta de stlûje la strada Col Alt, aratada sciöche raiun da jì a pé, vigni jöbia dai 19 de messè dl 2012 cina i 23 d'agost dl 2012 dales 17.00 ales 22.30.

La junta à dè jö n arat positif por la conzesciun dl contribut de euro 25.000,00 por l'animaziun dl raiun da jì a pé tratan la stlûta da d'isté (6 jöbies), cun la osservaziun che al vègnes menè n program menü dles animaziuns cun le preventif dles spèises revardènt.

Incrujada da Calfosch

Al vègn portè dant le proiet dla incrujada/entrada da Calfosch y al vègn conscidré la minunga dl Comitè BUC dla Frazion da Calfosch en cunt dl proiet y dla realizaziun dles plazes da parchè.

La junta arata che al vais debojègn y che al sides dèrt che le 40% ca dles lercs por i auti resultèies de destinaziun publica (lèdi, a paiamènt y/o cun regolamentaziun cun l'orar). Atualmenter vegnel mude le plann urbanistich pur pudei spo ince fa la convenziun. La realizaziun vegn fata cun la compartezipaziun ales spèises da pert dla frazion BUC da Calfosch pur ci che reverda les plazes da parchè.

La nöia incrujada a Calfosch cun les plazes da parchè

Rô de Corvara

La junta s'a incuntè cun l'gheolog Volkmar Mair dl'ufize d'geologia dla Provinzia da Balsan y l'siur Christina Isaio dl'Eurac che à fat na picera prejentaziun dl'proiect "Lawina". Do na cürta spigaziun y n ampl profundimënt vègnl confermè da intrames les pertes de avèi la nezescitè y la orentè de jì inant cun l'monitoraje dla rô d'Curvara ince ti proscimi agn.

Plaza de dlijia da Corvara

Por l'abelimënt y la sistemaziun dla plaza d'dlijia da Curvara ti èl gnü surandè i laurs ala ditta Taubau Srl d'Naz-Sciaves.

Tirocinio formativo

La junta à sostenü l'iniziativa da ti dè la poscibilitè a studënc d'fa tratan l'isté 2012 n tirocinio formativo y d'orientamënt. Chèsta formaziun à mioré l'inserimënt tl monn dl laur.

Incrujada a Calfosch

I laurs dl'incrujada a Calfosch ti é stà surandà ala dita Verginer Srl da San Martin de Tor.

I laurs söl'incrujada a Calfosch

Cherta topografica dl Comun

La Dr. Liotto à tignì na picera spigaziun dl laur che è stè fat dal Istitut adüm ala Staziun forestala y a n valgünes porones dl post. Al è gnü dè l'bègnstè da pert dla junta por la stampa dla cherta. L'aministrazion comunala à cumpre 600 copies che è spò stades partides fora te vigni ciasa. Ai 12.06.2012 èl ste spò prejente la cherta publicamënter ala popolaziun. Dl'organisaziun dla sèra y dla presënza di massmedia s'à cruzié l'Istitut Micurà de Rü.

Zona d'espanjiun Paltinares

Al è stè surandè la p.f. 232/3 (1.489 mq) in C.C. Colfosco a 7 richiedenti.

Ciamp dal palon a Calfosch

Sot Calfosch èl stè spianè y fresè l'terac dl campo da calcio che è oramai chersciü ite da erba. L'incarico dl'esecuziun d'chisc laurs ti è stà surandà ala ditta Impianti Colfosco Spa.

Raiun WIFI

Al é stè ativè l'sorvisc WIFI ince tla zona dl ciamp dla dlaçia, ti dan insciö la poscibilitè a jënt dl post y furesti d'se coleghè a internet.

Colegamënt a Internet trës WIFI sègn ince tla zona dl'ciamp dla dlaçia

Mudaziuns ala capela di morc' da Calfosch

Por i laurs d'abelimënt dla capela mortuaria a Calfosch ti èl stè surandè i laurs ala ditta Decor Srl.

Problematica di posc` da parchè pro l'implant portamunt dl Col Pradat a Calfosch

Da pert dal junta èl ste aratè dèrt de portè ite tl plann urbanistich na plaza da parchè publica (cun iniziativa privata). Chèsc vare dos ester odü sciöche soluziun definitiva dla cuestiun che vègn debatüda ann por ann. Da pert dl'arch. Agreiter Christian èl stè laurè fora la documentaziun nezesciara por pié ia cun la prozedüra dla mudaziun dl plann urbanistich.

Ütia Pineta a Corvara

La junta à aratè che la ütia dess gnì gestida dal Cumun instèss, nomina na persona che ciara sura la strutüra y al dess ince gnì laurè fora n regolamënt por l'anuzamënt dl fabricat olache al è ste tut in consideraziun l'versamënt d'na cauziun y la retüda dles spëisese dl srom y dl gas. •

Dal Consëi de Comun

Informaziuns dal Consëi de Comun: sentades y deliberes

Sentada di 19.12.2011

Al è la nezescitè y la convenienza da aratè determinades sortes de refodam spezial mo nia de prigo sciöche refodam urbann. Por che an poi mèt chësta sort de refodam prò l'refodam urbann èl nezesciar fissé criters cualitatifs y cuantitatifs. Chisc criters è gnùs aprovà al unanimità da pert dl cunsëi. Chësc regolamënt pon ciafè te cumun.

Do che la vijinanza da Pecëi-Janin se à cina sègn cruzié cun sodisfaziun dl'sorvisc dl'ega da bëire publich, n'el degùna gauja contrara por ne ti l'surandè nia plò. Al gnarà stlut jò na convenziun che ti asegnarà indo chësc sorvisc ala vijinanza da Pecëi-Janin.

Tles trèi fraziuns dl Cumun da Curvara dossel gni nominé i revisurs di cunç consuntifs 2011 dl'Aministraziun Separada B.A.Z.

Por la Fraziun da Corvara èl gnù de dant chisc trèi inoms:

Piccolruaz Helmuth, Rottonara Alex, Costa Egon.

I trèi inoms dla Fraziun da Pescosta è:

Dapunt Patrick Gerald, Miribung Cristina, Costamoling Wilhelm.

Por al Fraziun da Calfosc èl stè portè dant:

Alfreider Harald, Oberbacher Jouk, Mersa Paolo

L'consorz por la canalizaziun dl'Alta Val Badia a la nezescitè de gni trasformè te na sozieté consortila cun la denominaziun "ENERGIA ALTA BADIA Sozieté consortila arl". Chësta sozieté consortila à la dorada cina ai 31.12.2050. L'cunsëi de cumun da n begnstè a plèna maioranza a chësta trasformaziun. La composiziun dl cunsëi d'aministraziun è dada da trèi membri y la ripartiziun dla gestiun dl davagn dles dūs zentrales idroelettriches anter i Cumuns de Badia y Corvara, tla musöra respetivamënter de 60% y 40%.

Sciöche tl consorz da denant ince te chësta sozieté doss ester l'ombolt in ciaria che raprezentèies l'Comun de Corvara y Badia.

Por la zona d'implancé turisc y restauraziun "Munt de Incisa" vègnl aprovè la mudaziun dl plann d'atuaziun, sciöche consequènza dl ampliament dla zona. La zona è stada ampliada por podèi realisè na costruziun sot tera. Chësta costruziun gnara adorada sciöche garage por n giat dala nëi y nöies dlaciares por la ciasa da fuch y n magazin pur mèt jò scains y mësés. La cubatüra fora de tera resta d'oblianza limitada a 300m³

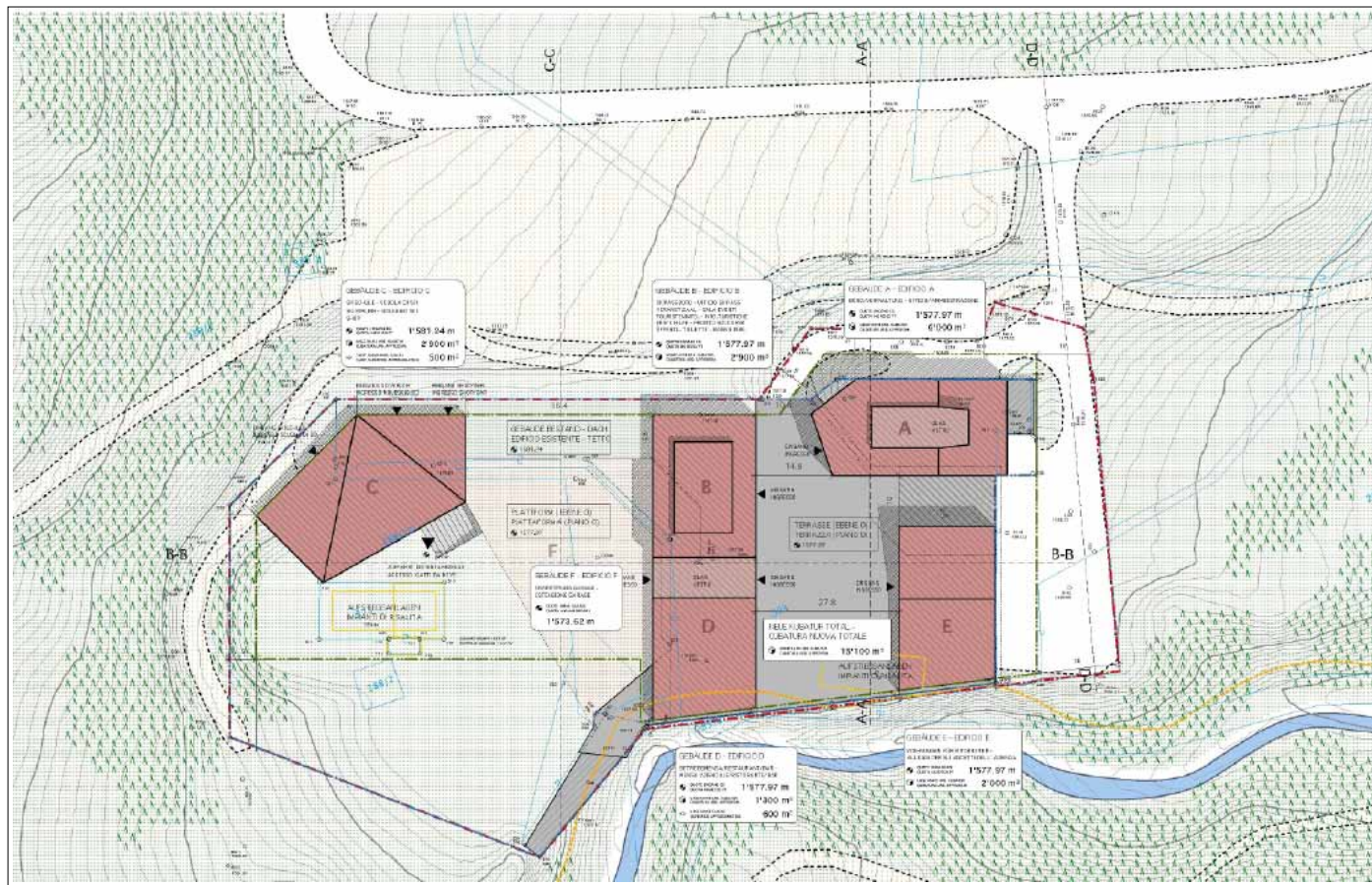
L'plann de atuaziun pro l'lot D doss gnù mude por podèi mèt ite l'arlungiamënt dl marciapisc. Chësta mudaziun è stada portada dant dal Cumun instèss por arlungé l marciapisc pro l'lot por l'frabiché abitatif alisiré cina al confin dla zona por garantì la predisposiziun tl dagnì por n colegament al zënter dl paisc respetivamënter ales pistes dai schi.

Planimetria lot D

Da pert dla dita Impianti Colfosco Spa è gnù prejente por l'secundo iade, do che tla sentada 27.06.2011 n'al ciafe degùna maioranza, l'plann d'atuaziun tla zona por infrastrutüres ti raiuns da ji cui schi "Borest". L'stat atual dla zona è raprejentè da 43.611 m³. De chi n'el 22.569

m³ sot tera y 21.042 m³ cubatura urbanistica. La nöia zona arà na densité de 3.0 m³/m². Chësc ò di che por na superficie de 12.052 m² risultèiel na cubatüra urbanistica complessiva de 36.156 m³. Chësc plann d'atuaziun à ciafé so esit positif da pert dl cunsèi.

L'plann d'atuaziun

L'inserimènt d'na zona d'espansiun nöia C1 tla localitè Alton comporta na modaziun dl plann urbanistich. Les consideraziuns che la strada dessignada ite n'è nia saurida da fa, che la zona d'espansiun à na spersa limitada y porchèl è la sudivijiun anter l'frabiche privat y chel alisiré nia saurida da fa, che al se trata de na zona cun n valut alt dal punt de odüda dla sconanza dla contrada, che al è sön mèsa de plö domandes por l'inserimènt de raiuns residenziali nüs y porchèl fossl bun fisse na prozedüra obietiva y trasparènta, ne à porte a degùna maioranza por l'aprovaziun.

poscibilitè ala Cassa Raiffeisen Val Badia de anuze de chësta spersa.

Chësc iade ne ciafa chësta mudaziun nia plö l'arat positivo da pert dl Cunsèi.

Kostner Paolo se damana la mudaziun dl plann dla contrada dl comun pro la p.d.t. 179/1 a Calfosch. Sön la pert de grunt svincolada gnaral metü jö i fabricač agricoli y abitativs relativs al lüch da paura dla P.T. 27 I C.C. Colfosco.

Al vègn portè dant na mudaziun al plan urbanistich de cumun por l'inserimènt de na zona residenziala de completamènt B3 dlungia la sènta dla Cassa Raiffeisen Val Badia. L'ombolt arata dert sosteni chësta mudaziun, deache insciö ti vègnel de la poscibilitè a n istitut bancare dl post da cherié la spersa nezesciara da anuzé por ufizi. Ince sce cun chësta mudaziun ne vègnel nia plö tigni cunt ala do dla convenziun urbanistica dl interes public y plö avisa dla sistemaziun respetivamènter l'finanziamènt dla plaza de dlija a Corvara, èl impo la orentè de ti dè la

Por l'ann 2012 vègnel aprovè l'bilanz de previjiun di Stüdafüch da Corvara y Calfosch.

Tl ann 2012 la plö gran spëisa che i Stüdafüch da Corvara arà da sosteni è chëla dla festa de sù 100 agn y la cumpra de n meso de trasport nù. L'bilanz de previjiun se avalieia tla soma finala de 172.700,00 euro.

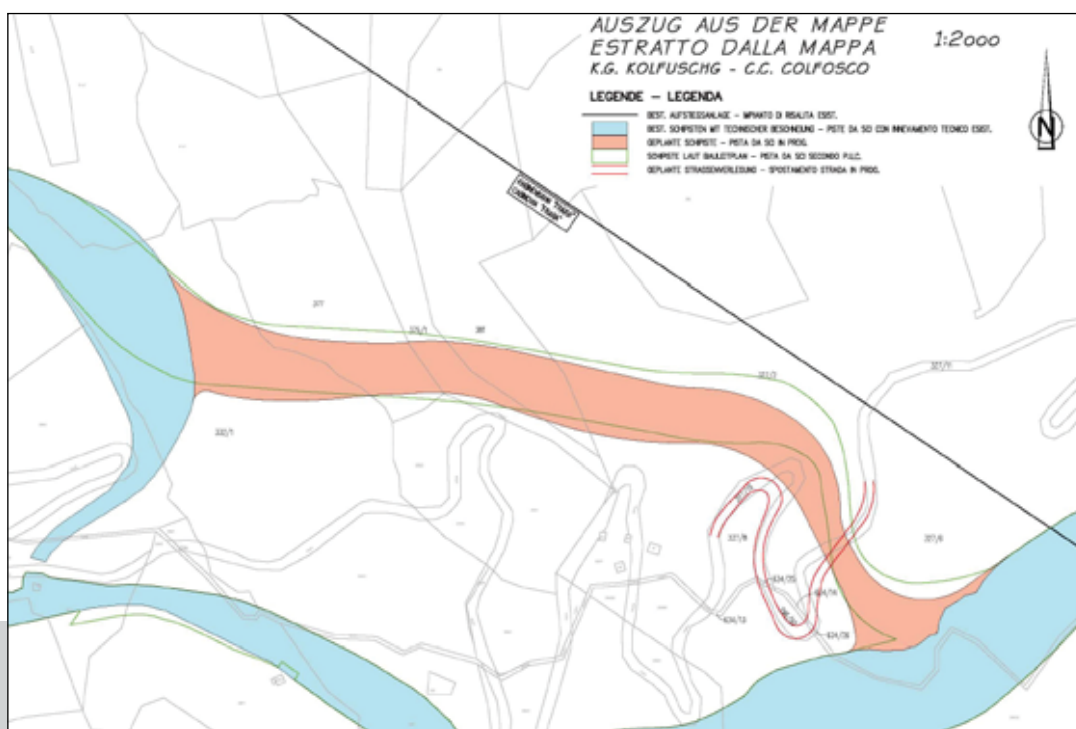
Por i Stüdafüch da Calfosch n'el preodü pro l'2012 degùna gran spëisa. Por chësta uniu se avalieia l'bilanz tla soma finala de 38.650,00 euro.

Da pert dl cunsèi vègnel aprovè intrami i bilanz de previjun por l'ann 2012.

La ditta Impianti Colfosco Spa se damana na mudaziun dl plann urbanistich. L'ultimo toch dla pista da ji cui schi Malga Cir gnarà spustada plö a est. Cun n surapasa-je gnarala spo coliada ala pista Gardena. Cun chësta mudaziun ò la sozieté Impianti Colfosco Spa ti de na maiu sicureza al sciadù, che denant messo se despie i schi y attraversè la strada statale dl Ju de Frara. Chësc ampliament dla pista Malga Cir cumpurtarà ciamò na mudaziun al plan urbanistich. Al messarà gnì spostè la strada statale SS243 tla pert plö a val dla pista.

Les mudaziun che gnarà fates è:

1. retificaziun dl tracciato dell'ampliamento della PISTA DA SCI MALGA CIR sön les P.F. 327/2; 327/6; 327/10; 327/11; 332/1; 375/1; 377 y 381 C. C. Colfosco
2. spostament dl tracciato della STRADA STATALE SS243, sön les P.F. 296/92; 327/2; 327/6; 327/8; 327/10; 327/11; 634/13; 634/14; 634/25; y 634/26 C. C. Colfosco

Mudaziun al plann urbanistich

Sentada di 16.04.2012

Cun n arat positif da pert dl consèi vègnel sdemanialisé chisc terac:

- tla localité Altonn a Calfosch. Le terac é de 3m2 dla p.d.t. 622/1 te C.C. Calfosch.
- tla localité La Poza a Calfosch. La mosöra de chësc terac é de 10 m2 dla p.d.t. 630 te C.C. Calfosch.
- Pro la staziun a val dla furnadoia "Boè". Chësc terac é de 13 m2 dla p.d.t. 653/1 te C.C. Corvara.

Tl raiun "B8" a Calfosch val debojègn de smendrì les destanzas danter i frabricac, por podèi efetivamènter realisé la cubatöra implü do l'aumènt dla densité da frabiché. Le plann de atuaziun laurè fora danü é gnü aprovè, do avèi constaté che düc i documènc nezesciars é gnüs firmà dai proprietars dles ciasa de chësc raiun.

Al é gnü aprovè le plann d'atuaziun dl raiun Runch a Pescosta. Cun 6840 m2 é chësc le maiü raiun d'espansiun preodü tl plann urbanistich laurè fora danü dl 2003. Na pert dl raiun é de proprietè dla Fraziun da Pescosta y la cubatöra de chësta pert jarà al 100% por l'alisiré (3065 m2). La pert che resta é de privac y jarà por le 55% al frabiché alisiré. Porchèl é la cubatöra alisirada de 8740 m3 y la cubatöra de 2889 m3 jarà por le frabiché privat.

Dlungia la bercstot da mecanich Dapunt déssel gnì metü ite na strada de sort D y porchèl val debojègn de mudé le plann urbanistich. Al vègn damanè l'inserimènt de na strada a nord dla p.ed. 175 sön termo cun le raiun da frabiché "B2" por podèi garantì l'azès ales parzeles por le frabiché p.ed. 295 y p.ed. 188. Le proprietar dla p.f. 210/1 é a öna cun l'inserimènt dla strada de sort "D" sön la p.f. 210/1. Cun n valgönes osservaziun concretes y iüstes é gnü aprovè a maioranza dal consèi la mudaziun.

Pro la strada Col Pradat y Val tla Fraziun da Calfosch é gnü fat mudaziuns che à messü gnì portades ite tl plann urbanistich dl Comun da Corvara, olache le consèi à lité a maioranza. Les döes strades é gnüdes miorades tles incrujades, ares é gnüdes slariades y al é gnü mudé la pendènza dla strada instèssa. Les strades da parchè

publiches é gnüdes fates zënza barieres architetoniches y adatades ala plaza de dljia esistènta.

Do che la delibera dl consèi por ci che reverda la convenziun urbanistica é gnüda contestada dan signoria y che le TAR ti à dè rajun a chèl che à fat le recurs, à le comun da Corvara presenté apel cuntra la sentènza dan le consèi de stat. La sentènza n'é nia ciamò tomada. Porchèl éson jüs n ater tru. Sègn se damana la Cassa Raiffeisen Val Badia la poscibilitè de trasformè la spersa de 743 m2 da raiun residenziala de completamènt B2 (densité de 2,50 m3/m2) a n raiun residenzial nù B3 (densité de 3,50 m3/m2). Por la spersa mascima de costruziun, l'altèza mascima di frabricac, la destanza minima dai confins y dales costruziuns y le raport mascim de spersa impermeabla réstel i medemi valurs dl raiun residenzial B2. Por l'inserimènt de n raiun residenzial de completamènt B3 dlungia la sènta dla Cassa Raiffeisen Val Badia à le consèi dl Comun da Corvara dit de scè.

Da pert dla sozieté Sciovie Ladinia Spa vègnel portè dant na proposta de mudaziun al plann dla contrada dl comun. La sozieté se damana na mudaziun dl confin dl biotop "Braia Frèida". La costruziun dla vasca de racoiüda se slariass fora por 4.695 mq sön i raiuns dl biotop. Por compensè chësc podésson amplié le biotop por 8.492 mq cuntra süd. Chësta mudaziun à ciafè n arat positif da pert dl consèi.

Por l'aplicaziun dl'art. 123 dla lege urbanistica é le consèi a öna. Chësta normativa dij che al mäss gnì riservè tles costruziuns nöies o ti raiuns che alda pro les costruziuns instèsses posc aposta por podèi parchè i auti te na mosöra nia mëndra co n post por n auto por vigni 200 m3 de costruziun. Te vigni caje mëssel gnì riservè n post por n auto por vigni abitaziun. Por abitaziuns cun na spersa ütla che po gnì abitada nia sura i 110 m2 bàstel la lerch por dui auti. Ti loc olache ara ne va nia da realisé les lercs por i auti scrites dant, mëssel gnì paié al Comun n contribut. Chësc contribut vègn fissé dal consèi de comun y corespogn al valor de 20 mq de spersa da podèi frabiché por vigni lerch. Le contribut é vincolé por la realisaziun de lercs por i auti publiches.

L'Consèi de Comun

I 5 mëmbri dal junta

Robert Rottonara
Daniel Alfreider
Hubert Costner
Stefan Costa
Alfreider Nadja

I 10 acunsiadus

Carlo Declara
Roland Dr. Adang
Oliver Mersa
Francesco Dr. Pedratscher
Oskar Alfreider

Christian Pezzei
Harald Alfreider
Helmuth Thaler
Elisabeth Penazzi
Conrad Irsara

Sentada dl 25.06.2012

Cun maioranza vëgnel aproè l'cunt consuntif por l'eserzize finanziar 2011 di Stüdafüç da Corvara y da Calfosch.

Ince l'cunt consuntif por l'eserzize finanziar 2011 dl'Comun da Corvara y l'avaliazion dl bilanz d' previjiun 2012 cun l'aplicaziun dl avanz aministratif azertè por l'eserzize finanziar 2011 vëgn litè a maioranza.

Por podèi ampliè tla zona d'espansiun "Pescosta" èl stè conzedü l' adatomènt dl'plann d'atuaziun che reverda la p.ed. 351-lot B. L' fabricato po' variè l'lim de mas-cima edificabilità fora d'tera dl lot B dla zona, por podèi se ampliè. I privaç dla p.ed. sura descrita po' modifiché la distanza dai cunfins purtan l'lim a 1,50 m sön la per westen, a 3,50 m dal cunfin de osten.

L'art. 3 dles normes de atuaziun porta l'raport mascim d'curida dal 30% al 60% y l'raport mascim impermeabl da 55% al 70%.

Al è stè aproè la mudaziun al plann d'atuaziun che reverda l'lim da fabriché por la zona infrastrutüres ti rai-uns da ji cui schi por la "Ütia Jimmy".

La varianta al plann d'atuaziun vëiga danfora de traslè l'lim d'mascima edificabilità fora de tera cuntra sünd pur pudèi garantì na majera entrada ala ütia. Al ti vëgn ince dé la poscibilitè d'alzè l'indesc mascim de curida dai 61% ai 65%.

Por la zona infrastrutüres ti raiuns da ji cui schi "Borest"èl stè odü la nezesité de retifiché l'plann d'atuaziun aladô dles normes d'atuaziun dl plann urbanistich dl cumun. Ince tl plann d'atuaziun dossi gni de dant la cubatüra mascima amtüda d'2.000 m3 por la mensa dl'azienda y por cuartiers por l'personal, sciöche ince damanè dala Provincia Autonoma d'Balsan-Rep. 27-Svilup dl teritore cun lëtra di 10.05.2012.

L'fabricat plifunzional tla pineta da Corvara è gnü com-pletè y è gnü adorè dales desvalies uniuns dl paisc cun gran suzes. •

Dala Comisciun dl fabriché

**Lizënzes da frabiché dades fora dal 01.12.2011 ai 16.05.2012
aladô dl art. 70 dla lege urbanistica
dla Provincia Autonoma da Balsan**

Agreiter Fortunato, Agreiter Sarah, Frenademetz Carlo	1. progetto di variante: realizzazione del nuovo accesso alla sala colazioni e sostituzione di finestre presso l'edificio "La Nuit" in C.C. Corvara in Badia	p.ed. 251 C.C. Corvara in Badia
Hotel Col Alto s.r.l. - Pezzei Alfonso	1. progetto di variante in sanatoria ai sensi dell'art. 85 della L.P. 13/97 - ampliamento e ristrutturazione dell'esercizio turistico "Hotel Col Alto" in C.C. Corvara in Badia ai sensi della L.P. 13/97 e successive modifiche	p.ed. 141, p.f. 210/14, 210/15 C.C. Corvara in Badia
Sporthotel Panorama s.r.l. di Costamoling G. & F.Ili	1. progetto di variante: ristrutturazione ed ampliamento dell'esercizio ristorativo "Punta Trieste" in C.C. Corvara in Badia	p.ed. 383 C.C. Corvara in Badia
Thaler Helmut Josef	1. progetto di variante: ristrutturazione della stalla nell'edificio agricolo sulla p.ed. 343 in C.C. Corvara in Badia	p.ed. 343, p.f. 69/24 C.C. Corvara in Badia

La fraziun da Pescosta

Les fraziuns, na aministraziun particulara nia da punsè demez

Te na cürta intervista al capofraziun Günther Alfreider orunse savèi val de plö sura l'aministraziun dla fraziun y sura i proiec por l'dagní

L'conzet de fraziun sciöche al é cuneschiü chilò da nos ne é nia indlunch na regola. Düt ater.

Tl comun da Corvara laora les fraziuns autonomamënter, ales à sües infrastrotöres, sò laoranti y sües mascinns. Finanziariamënter stà les fraziuns in pé da sores y dütes les pratices burocratices, i cunc y i bilanc vëgn menà a Balsan y controlà dai ufizi de competënza.

Podun insciö sënzater dí che la fraziun dà n gran contribut ala aministraziun globala d'en comun y al bëgnstè de na popolaziun.

Bele te chësta y spo plö inant tles proscimes ediziuns dla Plata de Comun gnaràle presentè n pü plö tl menü vignüna dles fraziuns dl Comun da Corvara.

La prüma é la fraziuns da Pescosta.

Dò chëla da Calfosch è la fraziun da Pescosta la plö grana dl comun da Corvara.

Al 31. de dezëmber 2011 è l'numer di abitanc avisa de 500.

La fraziun vëgn manajada da n capofraziun y da n consëi che porta inant süa inciaria por 5 agn, avisa sciöche l'aministraziun comunala, y che s'incunta almanco cin' iadi al ann.

Dales ultimes lites, tomades de merz dl 2011, ti á i zitadins dè la crëta a Günther Alfreider, Paolo Agreiter, Helmut Thaler, Christian Costabiei y Raimund Alfreider.

T'en secundo momënt, dò la prüma sentada, él indo gnü reconfermè Günther Alfreider sciöche surastant de fraziun.

Tres val domanda al capofraziun orunse savèi val de plö sura l'aministraziun dla fraziun y sura i proiec por l'dagní.

Da man dërta l'capofraziun Günther Alfreider cun i dui laoranti Martele Kostner y Paolo Agreiter. Söl retrat mancel Giovanni Crazzolarà

Günther, Os ses te fraziun bele da 16 agn. Da 11 agn curfís l'inciaria da capofraziun, dò che sës indò gnü reconfermè tles ultimes lites. Chësc ó dí che la jënt se à crëta y aprijëia Osc laur. Ela pa insciö?

I à odü cun plajëi che la majera pert dla jënt da Pescosta me à gian, porchël me ai pa ince indò dè la crëta tres la usc de lita. I arate de avèi dè tröp a bëgn dla comunità te chisc ultimi agn y sce an ciara da fá bun le laur spo vëgnel ince reconosciü!

Mo i mëss dí che al è pa ince dër tröc che se infida pomez a damanè, a fa proposes y, ciudí pa nia, ince val iade a brontorè. Y chësc è dërt insciö: an impara dag-nëra valch!

Dlungia l'inciaria da capofraziun ès ince Osc laur pro l'Assoziaziun Turistica.

Tan de tëmp se damana pa na te inciaria? Ciügn é pa i laurs de ordinara aministraziun y á pa la fraziun ince laoranti?

Mia fortuna è chëla de avèi n laur te païsc che me pormët ince datrai nanter ite da jì demez n momënt por incuntè valgügn o por jì a ciarè dô valch. Sce i laorers t'en ater comun fossi dessigü plö stentè.

I laurs de ordinara aministraziun se desfira fora por düt l'ann y al é dagnëra val da fá: romenun sö y jun cun le refodam, tignun nët fora por les samenes y fora por i bosc, taiun lignan y siun i prà y les pastüres, jun a daidè en ocajiun dles festes alalergia o de gran manifestaziuns, sciöche la Maratona dles Dolomites, dan insciö n contribut ince al turism.

Tratan la sajun da d'invern à la fraziun da Pescosta dui laoranti che se crüzia dles plazes da parchè: Robert Canins y Nani Agreiter, deperpo che tratan la sajun da d'isté n'en unse trèi: Paolo Agreiter, Giovanni Crazzolaro y Martele Kostner.

Cun l'ocajun oressi i rengrazié duc canc, un a un, por cì che ai fej y por l'impègn che ai mët te só laur. N bel giulan ti vâ ince ai acunsiadusc che me stà dlungia tles dezijuns cun propostas y consëis de valüta. Giulan ince ai revisurs di cunc che cun gran litënza controlëia che düt stimenëies bëgn!

La fraziun laora tröp deboriada cun l'aministraziun comunali. Co è pa i raporc cun l'aministraziun nöia?

Chilò ne unse veramënter degun problem: i raporc cun l'aministraziun nöia é bogn y sce al è datrai val dificolté spo bastel se sentè jö y s'la baié fora. Sciöche pro düt ôl ester manîra y fondamënta.

La fraziun da Pescosta é dagnëra stada dër ativa. Da olá vëgn pa i finanziamënc?

Sciöche bele dit stá la fraziun in pé da sora. Ala ne ciafa degun contribut dala provinzia o dal comun. Al contrar: al é la fraziun che dà contribuc ales uniuns y ales assoziaziuns dl païsc y ciara da dè sostëgn ala cultura, al sport y al tēmp lēde!

Na bona pert dles entrades vëgn ite dai posc da parchè dlungia l'implant portamunt de Boè, olá che un metü man l'ann passè da fa paié ince tratan l'isté. N pü de valch tirunse ince ite dal fit de terac.

Cì laurs él pa gnü fat te chisc ultimi agn?

Por ci co reverda i laurs che un fat ne él nia da suraodèi la majun de fraziun sura Rungg. Chësc è stè n investimënt garatè y dër ütli, che ne foss nia plö da punsè demez. Tla majun unse tröpa lerch y podun lascè jö nostes maschinns y nostes massaries.

Nanter ater él ince na costruziun tradizionala che ti plej ala jënt da Pescosta y che paissenëia ite bun tl contest de olá che ala é.

L'ann passè unse spo lascè fa na sí da La Lega fina ia dal crist dlungia Merscia. La sí, che é gnüda realisada en colaboraziun cun la seziun dla forestala, se é gnüda damanada dal ufize dla provinzia responsabl por la segurëzza dles ciases y di zitadins, dess sconè tan inant che ala vá dales peres.

Cì proiec à pa la fraziun da Pescosta por l'dagní?

L'majer proiet che se un tut dant é dessigü chël dla re-costruziun dla ütia dles uniuns tl pcëi, ince sce chësc laur tóma ite sot al'aministraziun de comun.

Chëles porsones che à albü ocajiun da laorè laïte dales festes alalergia sá che al é gran ora da mudé valch: la lerch é plölere pücia y pratè liagnes é diventè feter n calvare.

Un bele metü man l'ann passè cun la demoliziun dla vedla ütia y jarun inant chëst ainsciüda cun la costruziun dla ütia nöia. Deboriada orunse porvè da realisè na ütia olá che an laora saurí y olá che al é ince düt plö zentral. I laurs gnará scric fora tles proscimes edemes. La spëisa gnará paiada jö dala fraziun da Pescosta adüm a chëla da Corvara y l'Comun, gnará pö la ütia anuzada da dütes les uniuns de paisc.

Giulan dles respostes. Sön na tala s'la enconfortunse da odèi la nöia ütia tl pcëi. A Günther Alfreider y a só colaboradusc dla fraziun da Pescosta di dijunse dër bel giulan y ti aodun inant n bun laur. •

La ütia dles uniuns tl pcëi che é gnüda trata jö ala fin dl isté

La sì che é gnüda realisada dala fraziun da Pescosta en colaboraziun cun la seziun dla forestala

Intervista ala verda de Comun

N salüt particular ala verda de comun Gottfried Dasser, che é jü en ponsiun chëst'aisciüda

Cun la fin de mà, dô 22 agn de sorvisc sciöche verda comunala te nosc comun, s'un vâ Gottfried Dasser en ponsiun. Sûa stera é bele gnüda scritta fora y por canche la Plata de Comun ruvarà tles mans di zitadins, savaran bonamënter inçe bele chi che jarà a la curi.

Denanco co le lascè de fin jì unse orü ti fa ciamò n valgünes domandes.

Gottfried, al mancia mâ plö n mëis ala "miriadata ponsiun"! Se la confortêise bele sègn danfora o sarâl ince n pü de incherscimun tl dè jö les tles de Osc ofize?

Da üna na pert m'la conforti, ciudi che i podarà finalmënter ti jì dô a mí interesci y arà plö tēmp lēde por me, sēnza messēi ester lié an orar. Dal'atra pert él des-sigü ince n pü de incherscimun. Jì en ponsiun é por dūc n gran cambiāmēt! De bun éle che al ne sará por me nia sciöche taié ia n fi. Fora por i mëis de saison gnarai ciamò n pü da daidé fora.

Chël ó di che i zitadins da Corvara y Calfosch se odarà ciamò gonot fora por les strades y sön les plazes da parchè de païsc.

Avisa. I sper che ala se portes pro insciö, ciudi che al me sà bel dēr bel da laorè!

Cai é pa i bí recorc che se tolarês para de Osc laur y dl comun da Corvara? Y n'él pa ince de manco bi?

I bì recorc reverda dandadüt la bona colaboraziun che i à dagnëra albü cun l'aministraziun de comun, cun mí colegs de laur y nia da in ultima cun la jënt dl post che me à trës fora respetè.

I recoré manco plajors reverda les disciusciuns, datrai ince dër animades, cun i foresti a gauja dles straufunghes. Mo ince chësc fej pert dl laur y an se l'desmentia. Dessigü é i bí recoré cotanó de plö.

Osc laur ne é nia saurì, ciudí che an mëss porvè da tignì tresfora na linia tlera y consecuënta! Cî consèi oresses pa ti dè a chël o chëla che gnara a to ite l'post de laur de verda comunala?

Mi consèi é chël de porvè da laorè plö che ala vè cun cosciënza y mosüra, y da tignì in mënt che por se davagné l' respet dla jënt, dandadüt chëla dl post, mëssun ester instësc i prüms a portè respet! •

L'ombolt y düta
l'aministrazion comunala
ti dij de cör giulan

a Gottfried

por süa gran lezitënza
desmostrada sön l'laur
te düc chësc agn
y ti aoda de cör
düt l'bun por l'dagnì!

Nosta nöia verda de comun

L'aministrazion comunala oress saludé
y ti fa i complimentëc a

Andy Sigismondi

pur avëi davagné le concurs
pur le post da verda de comun.

Düc nos ti augurun tröpa sodesfaziun
y ligrëza da surantó chësta nöia inciaria!

Na ciacolada cun Laura Lezuo

29 agn da Corvara Maestra de musiga

Ci scores aste pa fat?

I à fat l'ITC a La Ila y dedô sunsi jüda a Bologna y à metü man l'université DAMS cun la spezialisaziun de musiga. L'université ài lascè do da n ann deache al ê ma scialdi da se dè jö cun teoria dla musiga y a mé me plajôl deplü sonè. Porchël ài spo tut la dezijiun de me scrì ite al conservatore de Bologna tla tlassa de oboa de Giuliano Giuliani. Ilò sunsi stada ciàmò n ann y spo sunsi gnüda zoruch y à studié inant cun Vinzenz Senoner ia en Gherdëna. DI 2007 ài spo dè jö le diplom tl conservatore de Trënt da privatista.

Aste dagnora albü la pasciun por la musiga?

Scê, la pasciun por la musiga ài albü da picera insö. Bele tla scora elementara, me plajôl dër da ciantè a scora y ascutè les ciantias che gnô ciantades tla televijiun. Metü man efetivamënter da sonè ài spo cun 12 agn, impröma le fabló a bech, spo le tlarinet y cun 15 agn sunsi pas-sada ala oboa.

De ci uniuns fêjeste pa pert?

I feji pert dal 1996 incà dla müjiga da Calfosch-Corvara y dal 2007 ài surantut la direziun dl cor de dljia da Cal-fosch. I feji spo incè pert dl consèi dl'assoziaziun Badia-musica.

Insègneste incè tla scora de musiga? Olâ pa?

Scê, en chësc ann insègni tles scores de musiga de Gherdëna, Tlüses, Porsenù y Toblach.

Çi ô pa di por te fà musiga y ascutè musiga?

Por mè ôl di fà musiga dantadöt espresciun de sentimentc y de emeziuns. Cun la musiga po le musizist cuntè chël che ti é sozedü tla vita, dales cosses plü beles a chëres plü burtes. Vigni ascutadù po se imaginé n gröm de situaziuns dal'espressivité de n musizist y dal'atra pert él vigni musizist che po dè n'atra interpretaziun dl medemo tòch. Le dovèi de n musizist é chël de fà vire n tòch de

Laura Lezuo

musiga, ti dè corù, deache la musiga ne n'é nia ma fata de ritm y notes mo de valch de plü sot.

Çi sodesfaziuns te dà pa to laûr?

Al me sa dër bel canche i sun bona de ti fà capì ai scholars avisa chësta cossa, che la musiga ne n'é nia ma fata de ritm y de notes. Insciö impari a crësce artisticamënter.

Aste incè sonè y fat musiga cun artisç de livel internazi-onal?

I à fat cursc cun l'oboist dl Maggio Fiorentino, Marco Salvatori, cun Paolo Pollastri, pröm oboist dl'Orchestra Santa Cecilia de Roma y ségn feji n curs a Udin cun Luca Vignali, pröm oboist dl'Orchestra del Teatro de Roma. I à albü l'ocajun da sonè y ciantè te orchestres y cors de Südtirol sot ala direziun de Dan Olof Stenlund, Karl Geroldinger y Stephen Lloyd.

Co vèigheste pa chilò da nos le svilup dla musiga?

Iò vèighi che an podess fà tröp deplü por le svilup dla musiga y dla cultura en general chilò da nos, spezialmënter te nosc comun.

Ti Comun da Curvara podésson fà deplü por la cultura: tûa proposta?

I arati che al ti sides gnü dè massa pücia importanza ti ultims agn ala cultura, dantadöt te nosc comun, deache al é tres gnü ponsè en pröma ligna al svilup dl turism. Chèsta é dessigü na cossa da capì, cioèiche la maiù pert dla jënt de nosc comun vir de turism. Mo iö pënsi che inçe la cultura podess ester na fontana por le svilup turistic, dantadöt por chël da d'isté. Al basta ponsè a scomenciadies culturales che vëgn metüdes a jì por ej. a Toblach cun les "Edemes Musicales de Gustav Mahler" o a "I Suoni delle Dolomiti" tl Trentin. An podess pö inçe mète a jì n concurs por musizisc. Chèstes scomenciadies chërda adalerch n gröm de apascionà de musiga che se archita spo por n pèr de dis o inçe n'edema te chël post. Cun Badiamusica sunse tl laür de jì de chësc vers, mo al é da dî che i finanziamënc va en gran pert ai gragn evënc sportifs y a nos nes réstel ma plü les frogores. Por nos él porchël dër ri da mète a jì conzerç de cualité cun i püc scioldi che i ciafun. Cì che al é inçe da dî é che nos ne n'un gnanca un n salf tla Val Badia olache an po fà gnì adalerch n'orchestra de 50-60 componënc, düc i salamënc é massa pici y les acustiches n'é nia aladò. Sot a chësc punt ésson podü se fà de plü pinsiers canche al gnò fat sò salamënc nüs o che ai gnò restrotorà.

N ater aspet da miorè reverda les uniuns che fej cultura te nosc comun. I locai dales proes dla musiga y dl cor de dijia da Calfosch é ormai massa pici por sües esigënzes: i componënc dla musiga é tres deplü y cer' stromënc, sciöche la batteria, à debojëgn de de plü lerch. Le cor da Calfosch ne n'à nia la lerch por fà gnì val' stromentist a proa, sce an ô mète a jì na mëssa o n concert adöm cun stromënc. L'ater problem te chisc locai é zënzater inçe l'acustica. Ai é pö ponsà por d'atri fins; le local a Calfosch è na tlassa dla scora elementara y le local dla musiga è le local olache iö jò a fà "schira jonila" inlaôta. Sce an ti ciara ales medemes uniuns de d'atri comuns dla Val Badia pon odèi che prësc vignöna à n local dales proes gran assà y adatè a sües esigënzes.

I sperì che i organns de comun mo inçe la popola-zion vèighes ite chëstes esigënzes. La cultura é na gran richëza por la porsona y les uniuns é na gran richëza por la comunità.

Giulan dles respostas! •

L'bosch

na gran scincunda dla natüra da sconè y valorisé

Intervista a nosc verdabosch Roland Moling

L'verdabosch Roland Moling

Dò che l'ann 2011 é gnü detlarè "Ann International dl Bosch" unse orü s'la ciaculè cun l'verdabosch Roland Moling. El se à cuntè de sò laur, dla situaziun dles proprietès tl comun da Corvara y dl'importanza dla valorisaziun dl bosch.

Roland Moling, da oramai 30 agn é Osc laur chël dl verdabosch. Cò sês pa ruvé a fa chësc laur y cì se plej pa deplò de Osc laur?

Dijun che l'laur dl verdabosch é bele tla familia: mì pere é instëss verdabosch y insciö l'sunsi diventè inçe iö. Bele da pice insö sunsi gnü confrontè cun l'bosch y cun la natüra. Porchël él stè plö co normal por me jì ite tles pedies de mì pere.

Tres la conoscënza y l'aprofondimënt de fauna y flora ai imparè l'amur y l'respet por la natüra. Fa le verdabosch é n laur dër interessant, inçe ciudi che an à la fortuna da podèi passè gran pert dl dé alaleria. Nanter ater él spo da jì regolarmënter a cursc y sentades por gni ajornà sura la situaziun y la regolamentaziun atuala.

Osc laur te bosch é inçe chël de cunscidré l'evoluziun y i mudamënc de ciüf y lëgns. Pôn pa dî che al se à mudé valch ti ultimi 15-20 agn?

Festa di lëgns a Calfosch: al è important che l'informaziun y la sensibilisaziun al respet dla natüra mëtes man bele da pici

Dessigü pon di che al se alza bel plan l'confin dl bosch, chël ó di che l'level de chersciüda di lëgns vâ trêš plö insö. Atualmënter él zirca a 2.000 metri de altëzza, mo chëstes é variaziuns che vâ da registré impormò t'en tëmپ valgamia lunch y che é gaujades dandadüt dal tlima tres plö óialdin.

N gran mudamënt é gnü a se l'dé ti ultims dezënnis sò por munt, da canche al ne vëgn nia plö sié: tröc prá da munt crësc ite. Mo d'atra pert él spo ince gnü tut demez bosch por la realisaziun de pistes dai schi y implané portamunt.

Chësc reverda plö co ater la natüra y l'intervënt dla persona sön la natüra. Mo cô éla pa cun la jënt? Ela deven-tada plö sensibla por cî co reverda l'respet dla natüra?

Ince la jënt se à mudé. Al dé da incö él tröp plö respet por la natüra, bonamënter ince ciudi che al vëgn rajuné bele da agn trêš deplö de incuinamënt y de sconanza, ciudi che al vëgn fat proiec bele te scola y la jënt vëgn sensi-bilisada tres i media y campagnes d' informaziun. Sam-bëgn él dagnëra val bîscia foscia inanter ite che sciüra demez o ascogn refodam.

Cotan mëindra é por fortüna diventata ince la convin-ziun che tla proprieté privata pol gni fat cî co mai y sciuré demez cî che an ó.

Mëssun se rënd cunt che l' bosch o la natüra en general é l'maiü capital che un te nosc raiun.

Cô é pa l'bosch te nosc comun?

Baldi mëssun di che un te nosc comun n bosch scialdi vedl y madü. Al é sënzater ince spërses olà che l'bosch é miü, mo al n'en vëgn indlunch taié cotan manco de cî che an pudess. Por ejëmpel él gnü taié tratan l'ann 2011 mâ 580 m3 respet ai 2.285, che podess gni taia vigni ann aladô dles calcolaziuns de cî che l' bosch crësc dô t'en ann. Al foss dër dërt valorisé deplö l'bosch, chël

ó di taié i lëgns vedli por ti lascè la lerch ai lëgns jogh da podëi crësc dô, a na manîra da avëi dagnëra n bo-sch sann y na continuité te dütës les tlasses d'eté (dai lëgns jogh al bosch madü) Chi che taia regolarmënter lignan é la fraziun da Corvara, la fraziun da Calfosch y l'interessënza di mësc. Privat vëgnel taié dër püch, ince ciudi che al é tröpes parzelles despartides fora. Sciode, ciudi che l'lignan da chilò à súa valüta y é valgamia chiü. Al é n lignan che é datrai n pü da rans, mo al crësc bel plan y à porchël scialdi na picera y bela vëta cun na bona fibra, sinomins de resistënza, stabilité y belëza.

Cô é pa despartides sò les proprietês de nosc bosch?

Indöt unse tl comun 180 proprietês de bosch, 140 a Corvara y 40 a Calfosch. La majera proprieté sciöche spersa é chëla dles 3 fraziuns. Chësta fej fora plö dl mez de düt l'bosch dl comun.

N problem nia da püch é l'gran numer de comproprietês, che complichëia dassën la situaziun. La proprieté me-sana d'en privat é de 3,50 ha a cé.

Tl comun unse na proviun de lignan in pé de 240.000 m3. De chîsc 190.000 a Corvara y 50.000 a Calfosch.

Odun che te nosc comun él tröc propietars de bosch. Se crüzi pa de sües proprietês o é pa les condiziuns di posc tan proibitives da stentè da rovè pomez?

I proprietars se crüzia scialdi püch, chël mëssi bëgn di. Tröc ne sa nianca olà che al é i confins de súa proprieté. Dessigü é val üna te posc ërc y prigorusc, mo chësta ne é nia la gauja prinzipala che al ne vëgn nia ciarè dô.

Cî dess pa fa le proprietar sce al ó jî a taié lignan fora da so bosch?

Sce n proprietar de bosch oress taié lignan, spo des-sel se presentè tl ufize dla staziun forestala da La Ila.

Al vëgn condüt jö lignan tres na teleferica

La staziun cür i bojëgns di comuns da Corvara y Badià. L'verdabosc jarà cun èl a acunsié cî lëgns che ess debojëgn de gnì taià y spo a martlè chi che vëgn chirîs fora.

La repartiziun forestala provinciala mët a jì porater ince cursc d'en edema por imparè da laorè te bosch y da taié lignan. Informaziuns plö menüdes é da ciafè te nosc ufize a La Ila.

Te nosta Plata de Comun unse injuntè n articul sura la cooperativa "WertHolz". El secundo Os val de interessant che pudess gnì anuzé ince da proprietars de bosch de nosc comun?

Sënzater é val de interessant, avisa al dé da incö che mâ plö püc à les mascinns y injinns aladò y püc sa ciamò da laorè te bosch. Al ti vëgn surandè düt le laur ala cooperativa y an ne à nia plö bria da se cruzié da chirî valgügn che taies l'lignan o n sciacher che l'cumpres jö.

Sciöche bele dit é l'bosch tl Comun da Corvara desparti sò te tröpes piceres proprietês. La miú cossa foss sambëgn chëla sce deplö proprietars se mëtess adüm por anuzé chësc sorvisc. Plö proprietês ó di plö cuantité, plö cuantité ó di plö conveniënza por la cooperativa y plö profit por l'privat.

Cî orês pa ciamò ti di ai proprietars de bosch dl Comun da Corvara?

Ai proprietars de bosch uressi ti di da se tó plö a cör súa proprieté. Chël ó di danfora savëi olà che la proprieté é, cunësce i termi y spo sambëgn la romenè sò y fa sò, tan inat che ala và, almanco i lëgns tomà y taié l'bosch madü.

Scialdi dagnëra se tratel de na arpejun che vëgn portada inant da generaziun a generaziun. Al é val de bel cun chël che an dess ince avëi ligrëza. Y sce val pic toch de bosch ne à nia na gran valüta materiala, spo fossel dërt che an ti dess almanco na valüta afetiva por respet ala natüra, a nösce antenac y a nösce mituns.

Giulan dles respostes! •

Lignà de taies pormez a Punt dla Siëia a Calfosch

*Dai cursc vëgnel insigné da taié lëgns y da laorè te bosch
La picera vëta de na taia é sëgn de forza, resistënza y belëza*

Informaziuns desvalies

WIFI y Internet

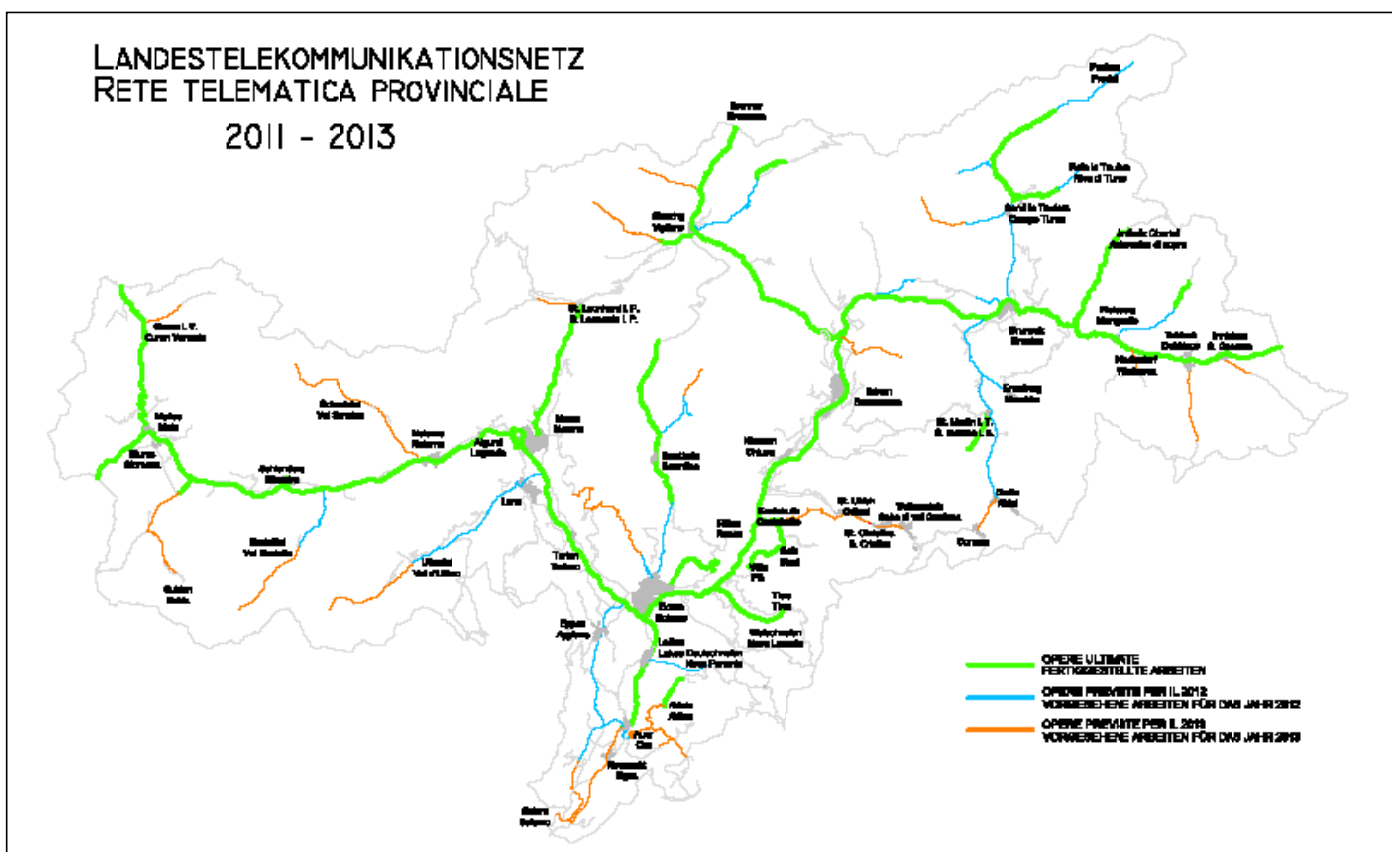
La Junta Provincziala s'ha metù le travert ambizius, de arjigné cina al 2013 por düc i 116 comuns de Südtirol cabli de fibra otica y de cherié insciö sura dōta la provinzia les condiziuns por n internet asvelt. Al é ste tut sō contat cun l'assessur Florian Mussner por udēi adūm le program de sciōche al gnarà laurè fora inant la rēi te Comun.

Le program dla fibra otica dla Provinzia

450 chilometri de fibra otica é bele gnūs metūs jō, en chēsc ann gnarāl ciamō metū laprō 200 chilometri de rōs oc y 300 chilometri de fibra otica. Chēsc é preodū tl program anual dl ressort por le frabichē dl assessur Mussner, che é gnū valutē y aprovē dala Junta provincziala. Ince le Comun da Corvara é stē metū ite te chēsc

program y la linea gnarā realisada cina a Calfosch tla ciasa dles Uniuns. Implō unse sēgn sciōche Comun dē l'inciaria a le Studio ITB (Ingenieurteam Bergmeister) de laurè fora le Glasfaser-Masterplan pur le Comun da Corvara. Nostes cīases y firmes, mo ince nostes families adora en lian che funzionēia cun la rēi internet y suradūt les linees mēss gnī potenziades cun l'asvelt aumēt de dati che vēgn menā aldedaincō.

Te Comun da Corvara (sōn plaza de Comun, sōn plaza de Dlijia a Calfosch, sōn plaza dl'Assoziaziun Turistica a Corvara y incēr le stadio dla dlacia ele ince stē metū a jī en gran program de internet-WIFI adūm ala firma AITEC da Vignola y cun le suport tecnich de Harald Dapunt.

INFORMAZIUNS DESVALIES

I risultac do da n ann de funzionamënt é in gran lungia sura les aspetatives:

Chesc isté unse albù cina 600 colegamënc al dé cun n tēmp de coliamënt medio de ca. 90min al edema. Tl mèis de agost el stè pitè ca. 89.000 menüc de internet gratis sura la rai WIFI dl Comun da Corvara.

Comun y Maratona dles Dolomites

Chësc ann á le comun da Corvara inçe metü man na colaboraziun cun la Maratona Dles Dolomites oláche te düta l'area de Arrivo el stè metü a jì le sorvisc de internet WIFI debann. I dati desmostra che le sorvisc vëgn adurè deplü, sides da jogh che da vedli y suradüt da turisc da foradecá deache ai se sparagna le cost dl roaming.

Ma tratan i dis dla Maratona dles Dolomites el stè zirca 450 porsones che se á scrit ite al sorvisc, al é stè daurí zirca 2.900 sessiuns de conesciun pur en totale de püch demanco co 240.000 menüc de internet ai utënc. La durata media de zirca 80 menuc pur utënt.

Chisc numeri ne cunta nia düc i utënc che navighëia sön i dui siti internet che vëgn metüs a disposiziun a vignun inçe sënza registraziun:

www.altabadia.org

www.corvara.eu

Daniel Alfreider cun Claudio Canins

Raiun WIFI Corvara y Calfosch

Le sorvisc é debann por düc y dess daidè inçe da dè la poscibilitè de informaziuns importantes o nezesciares.

Zënza registraziun pon se conlié a

www.corvara.eu

www.altabadia.org

Co funzionëiel pa?

- 1: Ativé le Wireless sön le telefonn o computer
- 2: > click sön “ativëia account”
 - > dè ite les informaziuns tl formular y dè ite le numer de telefonn
 - > automaticamënter gnàral menè n SMS cun login & password
- 3: dè ite le login y la password che an à ciafè pur SMS

Festa dla majera eté

Ai 19 de novëmber dl 2011 él gnü organisé da pert dla assessuria ai jogn Nadja Alfreider, dl grup di Jogn da Calfosch-Corvara y dl Sorvisc ai Jogn Val Badia (SAJ) la festa dla majera eté.

Ala festa à incé tut pert l'ombolt Robert Rottonara y siur Andreas, ploan dles cöres da Calfosch y Corvara.

Tla foto l'assessuria Nadja Alfreider cun Vikoler Andreas

I jogn che à festejé dl 2011 i 18 agn è:

Alfreider Milena	Delfauro Simon
Costa Romeo	Targhetta Greta
Dapoz Elisabeth	Vendramini Nicola
Dagai Elias	Vikoler Andreas

La picia festa é gnüda organisada tl foyer dla sala manifestaziuns a Corvara.

Dan l'aperitif él gnü fat na roda te Comun cun na splogiatiun de ciügn che é i ofizi y ci funziuns che chisc à.

Ai püc jogn che é gnüs ala festa ti à salpü dër interessant y ai à albü l'ocajun de capi co che an se möi ti ofizi de comun.

L'aurela cörta adöm cun i festejà, le grup di jogn y les autoritès de comun é stada dër sintida y de bona compagnia.

Ai jogn che compfì la majera eté ti él gnü surandè n attestat dla majera eté y na picia scincunda sponsorisada dal SAJ Val Badia. •

Festa dl volontariat

En ocajun dl Ann dl Volontariat à incé le comun da Corvara, sciöche tröc comuns de Südtirol, orü mëte a jì na picia festa en onur de dotes chës porsones che se dà jö cun le volontariat al bëgn dla comunité.

Chèstes é gnüdes inviadés tres n invit scrit menè ales uniuns y associazziuns de païsc.

En domënia ai 4 de dezëmber dl 2011 éra spo stada tan inant.

Denant él gnü rengrazié y perié Chël Bel Dì tres na santa mëssa zelebrada da siur Andreas Perathoner y abelida dal cor de dlìjia da Corvara. La gran presënza dla jënt à desmostrè che le volontariat é por fortuna ciàmò dër vi te nostes comunitès y che al ciafa sostëgn da tröpes perts. Tres les beles parores dla assessuria comunala Nadja Alfreider él gnü soltinié l'importanza y la valüta dl volontariat, dantadöt al dëdaincö che i viun te na sozieté moderna, olache al dà en mënt che consumism y materialism stais al pröm post de döt. "Al n'é nia saurì da descrì le volontariat, ciödiche le volontariat à n gröm de espresciuns che va dal amur al proscim, ala solidarieté por i bojëgns di plü debli, ala identitè de na popolaziun cina al ejëmpl che vëgn dè ales generaziuns plü jones.

Mo dantadöt é le volontariat n arichimënt dla porsona instëssa, che scinca armonia y n gran valor uman!" Dit da na porsona sciöche l'assessuria che é instëssa mëmbra dla Müjiga Calfosch-Corvara y se dà jö cun le volontariat, sona chèstes parores ciàmò miü.

La festa é spo jüda inant cun n pice danmisdé de aurela cörta metü a jì te Salf F.A. Rottonara, olache le grup musical marou "Da piz a ciantun" à sonè y ciantè por dotes les 25 uniuns y sü volontars.

Parores de rengraziamënt é gnüdes incé dal ombolt Robert Rottonara, porsona che aprijëia da dagnora incà bele le laür dl volontariat. L'ombolt à metü l'azënt incé sön l'importanza dl sostëgn finanziair ales uniuns da pert dl aministraziun comunala.

Dessigü pon dî che la festa é garatada deplëgn y che al é ciàmò tl comun da Corvara tröpa vëia da se mëte a desposiziun dl proscim, da porvè da tignì adöm y da orëi tignì sò les tradiziuns y les usanzas.

Ci che é n sëgn dër positif y na audanza por le dagnì. •

Nostes muntres udüdes da plö ödli

La comisciun tecnica se à abiné por chiri fora les fotografies plü beles che à tut pert ala pröma ediziun dl concurs fotografich "Les Dolomites Ladines", scomenciadia che é gnüda dër aprijada y che é gnüda metüda a jì dal Comun da Corvara. L'conkurs reverdà i raiuns dles Dolomites ladines, süa contrada, geologia y geomorfologia.

Dla juria fajô pert l'assessur Stefan Costa, i fotografs Gustav Willei y Hermann Gasser, l'rapresentant dl'Assoziaziun Fotoclub Val Badia Carlo Dapoz y l'presidënt dl'Assoziaziun Turistica Corvara-Calfosch Oscar Alfreider.

L'conkurs à albü n gran suzës: indöt él gnü dè jö te comun 71 fotografies.

L'pröm pest dla categoria di amatur è gnü surandè a **Günter Linder da Sëlva**, l'secundo pest a **Helmut Elzenbaumer da La Val** y l'terzo a **Paul Erlacher d'Al Plan de Mareo**.

Sun cuntënc de sciöche la scomenciadia é jüda bun a piz y suradüt sura la bona cualité dles fotografies che é stades menads ite. Al à tut pert tröpes porsones dl comun da Corvara, mo inçe tröc dles valades y paisc vijins, sciöche inçe da foradecà.

Al é na scomenciadia che é stada fata pur l'prüm iade dal Comun da Corvara y i sun sigüsc che al pò diventè na tradiziun ti proscimi agn, aprijada da chi dl post y inçe da chi foradeca.

L'comun à in mënt de arjigné in colaboraziun inçe cun l'assoziaziun turistica conzeç de mostra sciöche pur ejëmpel de gran stampes dles operes da pudèi mëter fora da evënc, mostres o sön trusc de comun.

N gran giulan ti va inçe ai sponsor dl concurs: les sozietes Skicarosello, Impianti Colfosco y l'Assoziaziun Turistica che se à sosteni y che à purmetü de mëter a disposiziun dër de bi pesç. •

La juria dl concurs fotografich

Prüm pest - Günter Linder

Secundo pest - Helmut Elzenbaumer

Terzo pest - Paul Erlacher

Estraziun di pesc aladô dl'art. 10 dl regolamënt dl concurs

Libri "Dolomiti - Patrimonio dell'umanità"

Rottonara Barbara, La Ila	Sigismondi Andreas, Corvara
Pescoller Albina, La Ila	Linder Günther, Sëlva
Unterweger Pire, San Martin	Basaglia Gianni, Mirandola

Bonns por la retrata de 2 chertes "Alta Badia" por n dé

Alfreider Richard, Corvara	Pizzinini Karin, Corvara
Sigismondi Andreina, Corvara	Irsara Christine, La Ila
Floris Michela, Corvara	

Rucsoç

Costa Johannes, Ehrenburg
Elzenbaumer Helmut, La Val

L'EURAC da Balsan stüdia n sistem nü da controlè la roa da Corvara

L'Istitut de Telerelevamënt Apliché d'EURAC é tl laûr de arjigné ca n sistem nü da controlè la roa basè sön daç radar satelitars cherià dai sateliç dla ultima generaziun "COSMO-Skymed" dla Agenzia Spaziala Taliana. Ara se trata de n sistem, svilupé en colaboraziun cun l'Agenzia spaziala taliana y la Provinzia autonoma de Balsan, che limitèia le bojëgn de suraposc tecnics y smendrësc porchël l'adoranza de ressurses da pert di ênc competënc. Da dui agn incà vëgnel controlè cun chësc sistem la tëmpla söinsom Corvara, olache le material slisora jö dër bel plan y danejëia tres indô la strada che condüj sön Čiaulunch y influenzëia le svilup economich dl comun.

Ala fin de merz ti à Christian lasio, geologh y inrescidù dl Istitut por le Telerelevamënt Apliché d'EURAC, responsabl dl proiet de inrescida, presenté i resultač dl proiet de inrescida al ombolt y ala junta dl Comun da Corvara. Chilò n valgügn resultač dl control: le material che slisora jö ma porvia dla forza de gravité se möi complessivamënter de ca. 1,8 cm al mëis. La umidità dl terac influenzëia chësta velocitè y gaujëia n movimënt plü debota ti raiuns plü atifs dla roa y generëia deformaziuns, inçe sce ma de piceres, inçe ti raiuns plü stabii. La pert plü dlungia le païsc de Corvara é stabila.

Le sistem svilupé dal'EURAC se basëia sön tecniches satelitaires radar che dà jö daç de gran cualité cun na frecuënza alta, daç che costass cotan deplü sce an adorass i systems tradizional y fajess gonot suraposc. Canche chësc sistem de control gnarà adorè praticamënter, jaràra da valutè cun les informaziuns che an à arjunt sciöche vigni setur dla roa se deformëia y da capì canche an mëss intervegni cun val' laûr de manuteziun straordinaria sön les infraströtöres. Cun chësc sistem jaràra da controlè laprò čiamò d'atres sperses che po-deess eventualmënter ester nia stabiles tl raiun.

Te n tëmp plü cört orësson organisé na incuntada por ti preJentè l'stùde ala popolaziun. •

EURAC
research

EUROPÄISCHE
AKADEMIE

ACCADEMIA
EUROPEA

EUROPEAN
ACADEMY

BOZEN - BOLZANO

Biblioteca Sas dla Crusc

Inće chësc iade orunse indô publiché la rezensiun di libri
plü nüs che i podëis jì a se tó te biblioteca a Calfosch

Pellai Alberto

SCARPE VERDI D'INVIDIA

Una storia per dare un calcio
al bullismo

Marco è un bambino di sette anni che si è appena trasferito in una città a 900 chilometri dal suo paesino di origine. Le cose però non stanno an-

dando come vorrebbe lui: inserirsi in una classe di 22 bambini che si conoscono già da un anno non è affatto facile, soprattutto per colpa di due bulletti che lo prendono in giro per il suo accento. Persino le favolose scarpe verdi che papà gli regala per il compleanno non fanno che peggiorare la situazione, suscitando l'invidia degli altri! Per fortuna mamma, papà e una maestra molto intraprendente avranno una fantastica idea che cambierà tutto...

Età di lettura: da 6 anni

Fontanel Sophie

REIFEZEIT

Wie meine Mutter alt wurde –
und ich erwachsen.
Eine Liebeserklärung.

Zärtliche und humorvolle Hommage einer Tochter an ihre Mutter.

Mit Esprit erzählt Sophie Fontanel, wie sich durch die Situation der Pflege die

Beziehung zu ihrer Mutter von Grund auf wandelt: wie sie ihr in ihrer Hilflosigkeit und Angst zur Seite steht, und wie die langjährigen Spannungen zwischen Mutter und Tochter Gefühlen von bedingungsloser Liebe weichen. »Reifezeit« ist das zärtliche Porträt einer alten Dame an ihrem Lebensabend, und es ist die bewegende Schilderung eines Reifeprozesses, bei dem es Sophie gelingt, hinter allem Schmerz die Schönheit zu sehen und zu ihrer eigenen Stärke zu finden.

Väth Markus

FEIERABEND HAB ICH, WENN ICH TOT BIN

Warum wir im Burnout versinken

Burnout wird ein immer wichtigeres Phänomen in Wirtschaft und Gesellschaft, die Kosten belaufen sich auf Milliardenbeträge. Bisher gilt Burnout

als Problem des Einzelnen, doch der steht in Wahrheit am Ende einer Kette von Fehlentwicklungen: das inhumane Prinzip Multitasking, die Entgrenzung des Arbeitslebens, die Illusion des Zeitmanagements, schlecht ausgebildete Chefs und fragwürdige Werte.

Burnout geht alle an: Führungskräfte und Unternehmenslenker, die Auswege suchen aus der "Weiter-so-Mentalität" und nicht zuletzt den "normalen" Arbeitnehmer.

Das Buch analysiert die unternehmerischen und gesellschaftlichen Missstände und zeigt, wie wir eine menschlichere und damit letztlich produktivere Arbeitswelt schaffen können.

**Orars dla biblioteca
"Sass dla Crusc"**

lönesc y mercui 15.00 - 18.00
vëndres 10.00 - 12.00.

NUMERI D'ÜTL DLA PROTEZIUN ZIVILA

115 Stödafüch

118 Crusc Blanca - Aiüt Alpin

112 Carabinieri

113 Polizia

Sc'i cherdëis aiüt telefonan a un de chisc numeri
messëise respogne a chëstes domandes:

- > **Che** chërda pa? (déde dant Osc inom)
- > **Ci** él pa sozedü? (medefüch, inzidënt, ...)
- > **Olâ** él pa sozedü? (i messëis dè dant le post, la misciun y splighé en cört
co ch'an po rové pormez)
- > **Co** é pa la situaziun? (él feris, porsones sarades daïte o en prigo, ...?)

*l'Comun da Corvara
augüra a sü zitadins
na bona saison da d'inver*